

UN CONTABIL INFORMAT ESTE UN CONTABIL ÎNARMAT!

LOT 9: Contabilitate (Avansați)

**Modulul 9.1. Taxa pe Valoarea
Adăugată (TVA). TVA aferentă
tranzacțiilor cu rezidenții și nerezidenții**

Autor: *Rodica DANII*

SCOPUL

La seminar vei învăța:

- Legislația și baza documentară de calculare și trecerea în cont a sumei TVA;
- Aplicații practice și de calculare, trecerea în cont și achitare a sumei TVA;
- Exemple concrete și tehnici care îți vor ușura munca în acest domeniu;
- Ce rapoarte trebuie să prezinți, unde, când și cum se completează acestea.

Acest seminar se adresează celor care au cunoștințe în contabilitate și/sau finanțe, cum ar fi: contabili, studenți de la economie, liberi profesioniști, etc.

Lista abrevierilor principale utilizate

BNM	–	Banca Națională a Moldovei
CF	–	Cod Fiscal
HG	-	Hotărârea Guvernului
RM	–	Republica Moldova
SNC	–	Standard Național de Contabilitate
TVA	–	Taxa pe valoarea adăugată

Taxa pe valoarea adăugată - impozit general de stat care reprezintă o *formă de colectare la buget* a unei părți a valorii mărfurilor livrate, serviciilor prestate care sînt supuse impozitării pe teritoriul RM, precum și a unei părți din valoarea mărfurilor, serviciilor din categoria celor *impozabile importate* în RM.

Înregistrarea subiectului impozabil

Plătitori ai TVA (art.112 din CF) devin persoanele fizice și juridice care desfășoară o activitate de întreprinzător în mod:

1. **obligatoriu** dacă:
  - a) au efectuat, într-o oricare perioadă de 12 luni consecutive, **livrări de mărfuri/servicii** pe teritoriul RM și la export în sumă ce **depășește 1 200 000 lei**, cu excepția livrărilor scutite de TVA fără drept de deducere și a celor care nu constituie obiect impozabil în conformitate cu *art.95 alin.(2)*;
(!) Valoarea livrărilor scutite de TVA fără drept de deducere (art.103 din CF) nu se va lua în calcul la aprecierea plafonului de înregistrare în calitate de contribuabil al TVA.
  - b) beneficiază de **import de servicii**, cu excepția celor scutite de TVA fără drept de deducere, a căror valoare, fiind adăugată la valoarea livrărilor de mărfuri, servicii, efectuate pe parcursul oricărui 12 luni consecutive, cu excepția livrărilor scutite de TVA și a celor care nu constituie obiect impozabil în conformitate cu *art.95 alin.(2)*, depășește 1 200 000 de lei.

(!) Nu este obligatoriu ca livrările să se efectueze în fiecare dintre cele 12 luni, dar calculul se va efectua pentru o perioadă de 12 luni consecutive.

2. **benevol** dacă *preconizează* efectuarea livrărilor impozabile de mărfuri sau servicii.

(!!!) Articolul 112 **s-a completat** cu alineatul (5) cu următorul cuprins (Legea nr.257/2020):
„(5) *Subiectul căruia, în cadrul reorganizării prin fuziune, dezmembrare sau transformare, i-au fost transmise drepturi și/sau obligații de către întreprinderea reorganizată deținătoare a statutului de plătitor de T.V.A. se consideră înregistrat în calitate de subiect impozabil de la data înregistrării de stat a noilor persoane juridice, cu excepția cazului de reorganizare prin absorbție, pentru care data înregistrării în calitate de subiect al impunerii cu T.V.A. este data înregistrării modificărilor în actele de constituire ale persoanei juridice absorbante.*
Subiecții sunt obligați să înștiințeze oficial despre reorganizare Serviciul Fiscal de Stat în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării de stat a noilor persoane juridice, cu excepția reorganizării prin absorbție, pentru care termenul de 5 zile lucrătoare începe să curgă de la data înregistrării modificărilor în actele de constituire ale persoanei juridice absorbante.”

Pentru realizarea dreptului la înregistrarea obligatorie și benevolă în calitate de plătitor ai TVA solicitanții urmează să solicite și să depună **cererea-model** stabilit la organul fiscal teritorial din aria de deservire. (Formularul Cererii de înregistrare în calitate de plătitor TVA este aprobat prin Ordinul IFPS nr.392, 30.04.2015).

În cazul în care solicitantul îndeplinește condițiile de înregistrare, acestuia i se eliberează **certificatul** de înregistrare ca plătitor a TVA. Este aprobat formularul nou a Certificatului de înregistrare a subiectului impunerii cu TVA. Certificatele vechi nu trebuie schimbate pe cele noi.

Prima perioadă fiscală a TVA începe din data de 1 a lunii următoare lunii în care a fost atins pragul de înregistrare (obligatoriu – 1 200 000 lei sau benevol).

Anularea înregistrării

Anularea înregistrării contribuabilului TVA este o procedură efectuată de SFS în condițiile stabilite de art.113 din CF poate avea loc din următoarele motive:

- 1) subiectul impunerii nu a prezentat Declarația privind TVA pentru fiecare perioadă fiscală;
- 2) informația prezentată de către subiectul impunerii privind sediul său, sediul subdiviziunilor sale structurale, denumirea și sediul instituțiilor financiare în care sînt deschise conturi este neveridică.

Sub aspect juridic, anularea înregistrării contribuabilului TVA:

- este *obligatorie* pentru subiectul impozabil, care în procesul activității de întreprinzător suspendă livrările supuse TVA. În situația dată el este obligat să informeze despre acest fapt SFS;
- *nu* poartă un caracter *obligatoriu*, dar se manifestă prin realizarea unui drept acordat SFS în cazurile enumerate la pct. 2, art.113).

În conformitate cu art.113 alin.(4) din CF, data anulării înregistrării ca contribuabil al TVA se consideră data întocmirii actului de control în a cărui bază este emisă decizia conducerii SFS privind anularea înregistrării.

Conform art.113 alin. (6) din CF, în cazul lichidării, anularea înregistrării ca contribuabil al TVA se efectuează în baza cererii depuse de contribuabil până la data începerii controlului fiscal în legătură cu lichidarea agentului economic. Dacă contribuabilul nu depune cererea respectivă până la data începerii controlului fiscal în legătură cu lichidarea agentului economic, anularea înregistrării ca contribuabil al TVA se efectuează în temeiul alin.(2) lit. d) art.113 din CF.

În conformitate cu art.113 alin.(5) din CF, în cazul suspendării activității subiectului impozabil în conformitate cu legislația în vigoare, înregistrarea în calitate de contribuabil al TVA nu se anulează, iar perioada de suspendare a activității nu se ia în calcul la aprecierea plafonului stabilit la alin.(2) lit. a) art. 112 din CF. În cazul efectuării livrărilor în perioada de suspendare a activității, obligațiile și drepturile contribuabilului TVA se restabilesc din prima zi a lunii în care au fost efectuate aceste livrări.

Subiecții impozabili (art.94 din CF)	
persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate	sînt înregistrați sau trebuie să fie înregistrați în calitate de plătitori de TVA ;

de întreprinzător, nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător în RM prin intermediul reprezentanței, care:	importă mărfuri , cu excepția persoanelor fizice care importă mărfuri de uz sau consum personal a căror valoare nu depășește limita stabilită de legislația în vigoare;
	importă servicii , cu excepția organizațiilor social-politice, indiferent de faptul dacă sînt sau nu sînt înregistrați în calitate de plătitori de TVA.
	care practică activitate de întreprinzător, inclusiv persoanele care desfășoară activitate profesională potrivit legislației, și procură pe teritoriul Republicii Moldova proprietatea întreprinderilor înregistrate în calitate de plătitori de T.V.A., declarate în proces de insolabilitate, cu excepția celor în procedură de restructurare și realizare a planului, în conformitate cu prevederile Legii insolabilității nr.149/2012 [completare prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]
	care practică activitate de întreprinzător, inclusiv persoanele care desfășoară activitate profesională conform legislației, și procură pe teritoriul Republicii Moldova proprietatea gajată, proprietatea ipotecată, proprietatea sechestrată de la întreprinderile înregistrate în calitate de plătitori de T.V.A. [completare prin Legea nr.171 din 19.12.2019, în vigoare 01.01.2021]

Obiecte impozabile (art.95, alin.(1) din CF)	livrarea mărfurilor, serviciilor de către subiecții impozabili, reprezentînd rezultatul activității lor de întreprinzător în RM;
	importul mărfurilor în RM, cu excepția mărfurilor de uz sau consum personal importate de persoane fizice, a căror valoare nu depășește limita stabilită de legislația în vigoare;
	importul serviciilor în RM;
	livrarea serviciilor prin intermediul rețelelor electronice efectuată de către nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în RM în adresa persoanelor fizice rezidente ale RM care nu desfășoară activitate de întreprinzător;
	procurarea proprietății subiecților impozabili declarați în proces de insolabilitate, cu excepția celor în procedură de restructurare și realizare a planului, în conformitate cu prevederile Legii insolabilității nr.149/2012.
	<i>procurarea proprietății gajate, proprietății ipotecate, proprietății sechestrată de la subiecții impozabili.</i> [completare prin Legea nr.171 din 19.12.2019, în vigoare 01.01.2021]

(1¹) În sensul prezentului alineat, servicii prestate prin intermediul rețelelor electronice de către subiecții impozabili specificați la art.94 lit.d) se consideră **serviciile prestate prin rețelele informaționale de telecomunicații, inclusiv prin rețeaua internet, în mod automatizat, cu utilizarea tehnologiilor informaționale**. La astfel de servicii *se atribuie*:

- a) acordarea dreptului de utilizare a programelor pentru calculatoare (inclusiv a jocurilor de calculator), a bazelor de date prin rețeaua internet, inclusiv prin oferirea accesului la distanță la acestea, de asemenea a dreptului de upgrade și de extindere a posibilităților funcționale ale acestora;
- b) acordarea serviciilor de publicitate în rețeaua internet, inclusiv cu utilizarea programelor pentru calculatoare și a bazelor de date ce funcționează în rețeaua internet, precum și acordarea spațiilor de publicitate în rețeaua internet;
- c) acordarea serviciilor de plasare a ofertelor privind procurarea (comercializarea) mărfurilor (serviciilor), a drepturilor patrimoniale în rețeaua internet;
- d) prestarea prin rețeaua internet a serviciilor privind acordarea posibilităților tehnice, organizaționale, informaționale și a altora, efectuate cu utilizarea tehnologiilor și a sistemelor informaționale, pentru stabilirea contactelor și încheierea tranzacțiilor dintre vânzători și cumpărători (inclusiv acordarea spațiilor de comerț ce funcționează în rețeaua internet în regim on-line, în care cumpărătorii potențiali propun prețul lor prin intermediul procedurii automatizate și părțile sunt notificate referitor la comercializare prin mesajul remis ce se formează automatizat);
- e) asigurarea și/sau susținerea existenței comerciale sau personale în rețeaua internet, susținerea resurselor informaționale ale utilizatorilor (a site-urilor și/sau a paginilor din rețeaua internet), asigurarea accesului la acestea al altor utilizatori ai rețelei, oferirea utilizatorilor a posibilităților de modificare a acestora;

f) stocarea și prelucrarea informației cu condiția că persoana ce acordă această informație are acces la ea prin rețeaua internet;

g) acordarea în regim on-line a puterii computaționale pentru plasarea informației în sistemele informaționale;

h) acordarea numelor de domeniu, prestarea serviciilor de hosting;

i) prestarea serviciilor de administrare a sistemelor informaționale, a site-urilor în rețeaua internet;

j) prestarea serviciilor acordate în mod automatizat prin rețeaua internet la introducerea datelor de către cumpărătorul serviciilor; prestarea serviciilor de căutare, selectare și sortare a datelor la cerere, acordarea acestor date utilizatorilor prin rețelele informaționale și de telecomunicații (în special, prezentarea în timp real a rapoartelor de la burse, traducerea automată în timp real);

k) acordarea prin rețeaua internet a drepturilor de utilizare a cărților (edițiilor) electronice și a altor publicații electronice, a materialelor informaționale, pentru instruire, a prezentărilor grafice, a pieselor muzicale cu text sau fără text, a pieselor audiovizuale, inclusiv prin acordarea accesului la distanță la acestea pentru vizualizare sau ascultare;

l) prestarea serviciilor de căutare pentru beneficiar și/sau de acordare beneficiarului a informației privind cumpărătorii potențiali;

m) acordarea accesului la sistemele de căutare în rețeaua internet;

n) ținerea statisticii pe site-urile din rețeaua internet;

o) transmisia digitală a programelor de radio sau de televiziune;

p) acordarea accesului la conținutul audiovizual.

În sensul prezentului alineat, la serviciile prestate prin intermediul rețelelor electronice nu se atribuie următoarele operațiuni:

a) realizarea mărfurilor (serviciilor, lucrărilor) dacă, la comandarea prin rețeaua internet, livrarea acestora se efectuează fără utilizarea rețelei internet;

b) realizarea (transmiterea dreptului de utilizare) a produselor informaționale pentru calculatoare (inclusiv a jocurilor de calculator), a bazelor de date pe suport material;

c) acordarea serviciilor de consultanță prin poșta electronică.

[Alin.(1¹) introdus prin Legea nr.171 din 19.12.2019, în vigoare 01.04.2020]

Nu constituie obiecte impozabile (art. 95, alin. (2) din CF):	livrarea mărfurilor, serviciilor efectuată în interiorul zonei economice libere* sau în cadrul regimului de antrepozit** vamal
	venitul sub formă de dobândă obținut de către locator în baza unui contract de leasing;
	livrarea de mărfuri și servicii efectuată cu titlu gratuit în scopuri de publicitate și/sau de promovare a vânzărilor în mărime anuală de <u>0,5%</u> din venitul din vânzări obținut pe parcursul anului precedent anului în care se efectuează această livrare, iar pentru întreprinderile nou-create pe parcursul anului, în mărime lunară de 0,5% din venitul din vânzări obținut în luna precedentă, cu ajustarea la sfârșit de an a sumei respective;
	transmiterea proprietății în cadrul reorganizării agentului economic;
	valoarea nominală a tichetelor de masă percepută de către operatori și de către unitățile comerciale/de alimentație publică, cu excepția valorii serviciilor prestate de către operatori unităților comerciale/de alimentație publică și angajatorilor în condițiile Legii nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă.
	livrarea bunurilor materiale fungibile în procesul de <u>împerspătare și înlocuire</u> a acestora conform prevederilor Legii nr.589/1995 privind rezervele materiale de stat și de mobilizare.
	livrarea către persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, inclusiv persoanele care desfășoară activitate profesională potrivit legislației, a proprietății întreprinderilor declarate în proces de insolabilitate, cu excepția celor în procedură de restructurare și realizare a planului, în conformitate cu prevederile Legii insolabilității nr.149/2012.
<i>livrarea către persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, inclusiv persoanele care desfășoară activitate profesională conform legislației, a proprietății gajate, proprietății ipotecate, proprietății sechestrate.</i> [completare prin Legea nr.171 din 19.12.2019, în vigoare 01.01.2021]	

Întreprinderile insolabile și aflate în restructurare eliberează cetățenilor facturi fiscale cu TVA.

Cotele TVA

Clasificarea operațiunilor din sfera TVA:		
Codul Fiscal	Tipul operațiunilor	Cotele TVA
Art.96	taxabile pentru care se aplica cotele de TVA și se colectează TVA	<p>TVA cota-standard – în mărime de 20% din valoarea impozabilă a mărfurilor și serviciilor importate și a livrărilor efectuate pe teritoriul RM;</p> <p>TVA cota redusă în mărime de 8%</p>
<p>Se stabilesc următoarele cote ale T.V.A.:</p> <p>a) cota-standard – în mărime de 20% din valoarea impozabilă a mărfurilor și serviciilor importate și a livrărilor efectuate pe teritoriul Republicii Moldova;</p> <p>b) cote reduse în mărime de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 8% – la pâinea și produsele de panificație (190120000, 190540, 190590300, 190590600, 190590900), la laptele și produsele lactate (0401, 0402, 0403, 0405, 040610300 și 040610500 – cu un conținut de grăsimi de maximum 40% din greutate), livrate pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția produselor alimentare pentru copii care sînt scutite de T.V.A. în conformitate cu art.103 alin.(1) pct.2); - 8% – la medicamentele de la pozițiile tarifare 3001–3004, atît indicate în Nomenclatorul de stat de medicamente, cît și autorizate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, la alcoolul etilic nedenaturat de la pozițiile tarifare 220710000 și 220890910, destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină, în limita volumului contingentului anual stabilit de Guvern, importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și medicamentele preparate în farmacii conform prescripțiilor magistrale, cu conținut de ingrediente (substanțe medicamentoase) autorizate; - 8% – la mărfurile, importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, de la pozițiile tarifare 3005, 300610, 300620000, 300630000, 300640000, 300660000, 300670000, 370790, 380894, 382100000, 382200000, 4014, 401511000, 481890100, 900110900, 900130000, 900140, 900150, 901831, 901832, 901839000; - 8% – la gazele naturale și gazele lichefiate de la poziția tarifară 2711, atît la cele importate, cît și la cele livrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la serviciile de transport și de distribuție a gazelor naturale; - 8% – la producția din zootehnie în formă naturală, masă vie, fitotehnie și horticultură în formă naturală, produsă, importată și/sau livrată pe teritoriul Republicii Moldova, de la pozițiile tarifare: 010221, 010231000, 010290200, 010310000, 010410100, 010420100, ex.0105 – pui vii de reproducție, 060210, 060220, 0701, 07020000, 0703, 0704, 0705, 0706, 070700, 0708, 070920000, 070930000, 070940000, 070951000, 070959100, 070959300, 070960, 070970000, 070993100, 070999100, 070999400, 070999500, 070999600, ex. 070999900 – mărar și pătrunjel, 0713, 071420100, 080231000, 080610, 080711000, 080719000, 080810, 080830, 080840000, 0809, 08101000, 081020, 081030, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1007, 1201, 1205, 120600, 1209, ex. 121291800 – sfeclă de zahăr proaspătă sau refrigerată, 121300000, 1214; - 8% – la zahărul din sfeclă de zahăr, produs, importat și/sau livrat pe teritoriul Republicii Moldova; - 8% – la biocombustibilul solid destinat producerii energiei electrice, energiei termice și apei calde livrat pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv la materia primă livrată în scopul producerii biocombustibilului solid, sub formă de produse din activitatea agricolă și silvică, reziduuri vegetale agricole și forestiere, reziduuri vegetale provenite din industria alimentară, reziduuri de lemn, precum și la energia termică produsă din biocombustibil solid, livrată instituțiilor publice. - 12% – la serviciile de cazare, indiferent de categoria de confort, în hotel, hotel-apartament, motel, vilă turistică, bungalow, pensiune turistică, pensiune agroturistică, camping, sat de vacanță sau tabără de vacanță, care se atribuie la secțiunea I a Clasificatorului activităților din economia Moldovei; - 12% – la produsele alimentare și/sau băuturi, cu excepția producției alcoolice, preparate sau nepreparate, pentru consumul uman, însoțite de servicii conexe care să permită consumul imediat al acestora, realizate în cadrul activităților care se atribuie la secțiunea I a Clasificatorului activităților din economia Moldovei. <p>[Art.96 modificat prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]</p>		

Art.104	scutite de TVA cu drept de deducere , pentru care nu se datoreaza TVA, dar este permisa deducerea taxei datorate sau achitate pentru achizitii	TVA cota "0" <i>(de ex.mărfurile, serviciile pentru export și toate tipurile de transporturi internaționale de mărfuri (inclusiv de expediție) și pasageri; energia electrică, energia termică și apa caldă pentru bunurile imobiliare cu destinație locativă, mărfurile livrate în magazinele duty-free, etc.)</i>
Art.103	scutit de TVA fara drept de deducere , pentru care nu se datoreaza taxa si nu este permisa deducerea taxei datorate sau achitate pentru achizitii	Scutite de TVA <i>(de ex. locuința, pământul, arenda acestora, unele produse de alimentare pentru copii, serviciile medicale, cu excepția celor cosmetice, operațiile legate de emiterea acțiunilor, obligațiunilor, serviciile poștale, inclusiv distribuirea pensiilor, subvențiilor, indemnizațiilor, etc.).</i>

Livrările impozabile cu TVA trebuie să fie însoțite obligatoriu de **factura fiscală** (art.117 din CF) – document cu regim special care justifică operațiunea economică, suma TVA și atestă dreptul deducerii sumei TVA la cumpărător.

Prezentarea facturii fiscale se efectuează la momentul apariției obligației fiscale, stabilit prin art.108, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul cod. Pentru livrările impozitate conform art.104 lit.a), eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie.

Subiectul impozabil inclus în lista privind utilizarea obligatorie a facturii fiscale electronice (*e-factura*), aprobată de SFS, la efectuarea livrării impozabile pe teritoriul țării, este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) pentru livrarea în cauză factura fiscală electronică, eliberată în modul stabilit de SFS.

Începând cu **1 ianuarie 2021**, la efectuarea livrării impozabile în cadrul achizițiilor publice pe teritoriul țării, subiectul impozabil este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) pentru livrarea respectivă factura fiscală electronică (*e-factura*). Prevederile prezentului alineat nu se aplică pentru livrările de energie electrică, de energie termică, de gaz natural, pentru serviciile de comunicații electronice și serviciile comunale.

Eliberarea facturii **nu** este obligatorie în cazul:

- vânzărilor cu amănuntul și prestările de servicii în locurile special amenajate și în cadrul comerțului electronic în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar (cu excepția cazurilor când este solicitată de cumpărător) la respectarea condițiilor prevăzute de legislația în vigoare;
- (!) Art.117 alin.(4), (5) din CF nu limitează momentul în care cumpărătorul (persoană fizică sau juridică) solicită factura fiscală pentru livrarea cu amănuntul a mărfurilor în **locurile special amenajate**.
  - produselor digitale exportate sub formă de servicii livrate pe cale electronică și achitate prin intermediul cardurilor sistemelor internaționale de plăți;
  - livrării energiei electrice, energiei termice, apei, gazului și serviciilor către populație cu plată în numerar, inclusiv prin intermediul serviciilor instituțiilor financiare, ale Întreprinderii de Stat "Poșta Moldovei", ale altor prestatori de servicii de plată.
  - pentru livrările impozitate conform art.104 lit.a).

Pentru vânzarea cu amănuntul și prestările de servicii în locurile special amenajate și în cadrul comerțului electronic, cu plata în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar, eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie (cu excepția cazurilor când este solicitată de cumpărător, dar **nu mai târziu de ultima zi a lunii în care a avut loc livrarea**), dacă sînt respectate următoarele condiții:

a) subiectul impozabil ține evidența sumei primite și achitate în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar la fiecare punct comercial și de prestări servicii cu utilizarea echipamentelor de casă și de control, prin intermediul serviciilor băncilor, ale Întreprinderii de Stat "Poșta Moldovei", prin intermediul altor prestatori de servicii de plată. Înregistrarea prin echipamentul de casă și de control se efectuează în momentul primirii sumei în numerar și/sau achitării sumei cu instrument de plată fără numerar, cu excepția sumelor achitate cu instrument de plată fără numerar în cadrul comerțului

electronic. La sfârșitul fiecărei zile de lucru, în registrul echipamentului de casă și de control se înscriu datele raportului de închidere zilnică a echipamentului de casă și de control;

b) la sfârșitul fiecărei zile de lucru, în documentația de evidență este înscrisă suma totală a T.V.A. pe livrările efectuate, iar în documentul de evidență a valorilor materiale procurate se introduc datele din facturile fiscale care au fost achitate în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar.

Toate entitățile ce dețin statut de plătitor a TVA cât și cele care nu sunt înregistrate în calitate de plătitor al TVA, utilizează în procesul desfășurării activității economico-financiare formularul cu regim special "**Factura fiscală**" - *un document primar cu regim special*, care **documentează** următoarele fapte economice:

1) Livrarea mărfurilor:

- a) impozabile cu TVA conform prevederilor Titlului III al CF;
- b) neimpozabile cu TVA.

2) Prestarea serviciilor și executării lucrărilor:

- a) impozabile cu TVA;
- b) neimpozabile cu TVA.

3) Transportarea activelor în cadrul entității dezintegrate din punct de vedere teritorial și în afara entității fără transmiterea dreptului de proprietate.

4) Transmiterea activelor în leasing, arendă, locațiune;

5) Refacturarea cheltuielilor compensate, în conformitate cu prevederile art.117¹ alin.(10) din CF.

Instrucțiunea de completare a Facturii fiscale (Ordin MF nr.118 din 28.08.2017, anexa 2), conține prevederi ce reglementează modul de completare a documentului primar în diverse situații:

- la livrarea mărfurilor;
- la livrarea serviciilor;
- la transportarea activelor în cadrul entității dezintegrate din punct de vedere teritorial și în afara entității fără transmiterea dreptului de proprietate.
- la transmiterea activelor în leasing, arendă, locațiune.
- la refacturarea cheltuielilor compensate, în conformitate cu prevederile art.117¹ alin.(10) din CF.

Particularitățile de completare a Declarației privind TVA

În ceea ce privește Modul de completare a Declarației privind TVA, urmează de atras atenția la următoarele prevederi noi, care au fost introduse conform Ordinului SFS nr. 44/2018.

Declarația privind TVA se întocmește pe un formular oficial, aprobat conform anexei nr.1 la prezentul ordin în baza datelor reflectate conform art.118 din CF în:

Registrul de evidență a procurării de mărfuri, servicii trebuie să includă:	Registrul de evidență a livrării de mărfuri, servicii trebuie să includă:
a) seria și numărul facturii fiscale și/sau seria și numărul declarației de import și/sau numărul documentului confirmativ pentru importul de servicii; b) data primirii facturii fiscale și/sau data din declarație în regim liber de vamă și/sau data plății TVA la servicii și numărul documentului de plată; c) denumirea furnizorului; d) descrierea succintă a livrării; e) valoarea totală a livrării fără TVA; f) suma totală a TVA.	a) seria și numărul facturii fiscale; b) data eliberării ei; c) denumirea cumpărătorului; d) descrierea succintă a livrării; e) valoarea totală a livrării prezentată pentru a fi achitată fără TVA; f) suma totală a TVA; h) suma rabatului, dacă acesta se oferă.
(!) Registrele de evidență a procurării și livrării de mărfuri, servicii se întocmesc în termen de o lună , de la încheierea perioadei fiscale privind TVA. (!) Facturile fiscale pe valorile materiale, serviciile procurate/livrate se înregistrează în registrele respective în ordinea primirii/eliberării lor, iar cele deteriorate sau anulate se păstrează la subiectul impozabil.	

